

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 19 (334)

Fredagen den 11 maj 1894.

7:de årg.

Prenumerationspris pr år:	Byrå:	Redaktör och utgivare:	Utgifningstid:	Annonspris:
Idun ensam ..... kr. 5:—	Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr.	FRITHIOF HELLBERG.	hvarje helgfri fredag.	35 öre pr nonpareillerad.
Iduns Modetidning jämte kol- lorerade planscher..... » 4: 50	Allm. telef. 6147.	Träffas säkrast kl. 2—3.	Lösnummerspris 15 öre	För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv.
Iduns Modet. utan kol. pl. .... » 3:—	Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktionssekr.: J. Nordling.	(lösn:r endast för kompletteringar)	Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.

Ingeborg Larson i Tullus.

För kort tid sedan firades på gården Tullus i Näskotts socken i Jämtland ett guldbrällöpp, hvilket, omnämndt af hela den svenska pressen, helt säkert är känt äfven af Iduns läsarinor. Det var bondeståndets siste talman, en af de fyra under-tecknarne å ståndens vägnar af vår nya representationsforms grundlag, Nils Larson i Tullus, som då jämte sin maka Ingeborg högtidlighöll minnet af ett femtioårigt, sällspordt lyckligt äktenskap.

Under den storartade festen uttalades många vackra och sanna ord till guldbrällöppparet: mannens politiska värf och gagnande enskilda verksamhet, hustruns hjärtegodas väsen och aldrig svikande plikttrohet rosades af alla. Men redan innan festens slut hade man uttänkt ett medel att hugfästa minnet af guldbrällöpparen. Han hade ju under sin tjuguaåttååriga politiska bana frats af alla läger, medan hon i det tysta hemmet fullgjort sin lifsgärning utan någon

offentlig hyllning. Men manne icke äfven hon borde ihågkommas med en tacksam erinringsgärd af mera allmän art? Och så hände det sig, att Ingeborg Larsons bild sändes för att införlifvas med Iduns stora kvinnogalleri.

Ingeborg Persdotter föddes den 31 juli 1819 i Tomte, beläget i den vackra, bördiga och väl odlade Krokomsbygden i Rödöns socken i Jämtland. Gården ägdes för mer än ett hundra år sedan af Ingeborgs farfar, bonden Olof Nilsson Rödström, och har därefter stadigt gått i arf från far till son.

Ingeborg var den yngsta af dåvarande gårdsägaren Nils Olofssons sex barn, af hvilka den äldste brodern Olof Nilsson i Tomte, var riksdagsman i bondeståndet år 1844, men dog året därpå vid fyrtioett års ålder.

Redan år 1821 afled Ingeborgs far, endast fyrtiosex år gammal, och hon var då blott två år, men hon hade lyckan att äga kvar modern, Maria Hemmingsdotter, en god

Kvinnans dygd måste vara stor, ty den får ofta lof att räcka för två.

Carmen Sylva.

och duglig kvinna, som omsorgsfullt uppfosttrade henne i kvinnliga och husmoderliga dygder, lärdomar, som Ingeborg Larsson städe troget följt. Den 14 april 1844 gifte hon sig med Nils Larson i Tullus och har med honom tre söner.

Författaren till denna anspråkslösa minnesteckning skulle visserligen kunna skriva långt och rosande om Ingeborg Larsons lifsgärning. Men själf skulle hon utan tvifvel ej finna behag i att läsa en dylik skildring, ty den verkliga förtjänsten älskar ej berömmet. Vare nog sagdt, att hon städe varit och är en god maka och moder, hjälpsam mot fattiga, vänlig mot alla, en praktisk husmoder, en arbetsam ande, som icke grävt ner ett enda af sina pund, utan väl förvaltadt dem.

Redan romerska författare hafva anmärkt, att kvinnan hos germanerna intog en särdeles hög ställning. Sedan urminnes tid har också germanernas kanske förnämsta stam, skandinaverna, visat, att denna en klassisk tids halft förundrade erkännande åt »barbarer» varit grundadt i ovederläggliga fakta. De fornnordiska sångerna och sagorna tala ett för varmt och rikt språk om kvinnans ingripande i lifvet för att icke vara ett uttryck för hela nationens känslöstämning i detta hänseende.

Särskildt inom vårt land har detta erkännande i rikt mått kommit kvinnan till del. Medan i Österlandet kvinnan varit och är mannens sinnliga komplement och hos västerlandets romanska nationer i känslolifvet trubadurernas sökta ideal, i religiöst hänseende prästernas lydiga bikt-barn, i krönikan ofta nog en djup skugga, medan hon i dessa länder uppträdt som tornéspelens sköna dam, en religionsfanatismens mystiska banérförerska, en Lucrezia Borchias eller Katarina de Medicis' själsfrände, hur har icke kvinnan i Sverige i alla tider intagit en ställning jämsides med mannen med afseende på värf att utföra och plikter att fylla, hur strålar icke i våra häfder kvinnan såsom i allmänhet stående i, icke blott af en sund känsla omfattade, utan af tanken genomskådade och förstådda goda och ädla idéers tjänst. Det är icke därför att dessa kvinnors namn äro svåra att finna, som man icke gärna anför dem på en gång; det är af fruktan för att begå en orättvisa mot möjligen förbisedda, som man underlåter uppräknade dem.

Men om ett folk i allmänhet hyllar kvinnan såsom hemmets goda genius och lifvets ledstjärna, huru skall då icke nationens kärna, bondeståndet, göra det. Den svenska bondens så väl politiska som sociala ställning skulle icke kunna förstås, såvida man icke kände till hans förhållande till sin hustru. Den svenska bondhustrun är icke blott det materiella hvardagslifvets ledarinna och hushållerska; hon är äfven rådgifverska vid betydelsefulla vändpunkter af andlig innebörd. Särskildt är detta händelsen i Jämtland, där svårligen en odalman handlar och vandlar, utan att först lyssna till hvad hans hustru har att

säga, och det är ofta hennes kloka råd, hennes försynta takt och finkänsliga erfarenhet, som leda mannen i tvifvelaktiga fall, där det kan gälla familjens framtid och välgång.

Det finns många kvinnoideal. Må de, hvar i sin stad, hafva sitt berättigande, men säkert är, att det ideal måste ställas högst, som mångsidigast omfattar lifvets viktigaste sferer. Och detta ideal finner jag för min ringa del bäst förverkligadt hos den svenska odalmannens maka, hvilken bär dagens tunga under flinka händers id, på samma gång hon är sin mans andliga ledsagarinna och stöd. En högre ställning kan kvinnan icke nå än den att fylla sinnevärldens mångfaldiga kraf på klok omtanke och träget arbete, men därjämte vara den ädla makt, som alltid har en högre världs bud för sina ögon och stadigt visar vägen, som går fram mot ett upphöjdt, idealt mål.

»Men,» — säger kanske mången af Iduns läsarinor — »detta är ju icke en lefnadsteckning, utan endast spridda reflexioner?» Ja väl! Men männe icke det är det bästa eftermålet en kvinna kan lämna, att hon, när man tänker på henne, ur ens inre framtrollar allt det sköna man känt och allt det goda man vet om kvinnan, ställd jämsides med mannen i lifvets hårda strid?

V. Hugo Wickström.

Rättelse. I porträtttexten uti förra numret (2:dra sidan, 2:dra spalten, 5:te raden uppifrån) har insmugit sig ett vilseledande tryckfel. Där står: sex flickor, skall vara: sexton flickor. På samma sida i noten står: C. J. Lönnberg, bör vara: L. J. Lönnberg.

Vid pingstetid.

*Kom upp på berget, känn majfrisk vind
Kring panna, kind.*

Här andas du fritt,

Skådar du vidt

Kring land och speglande vatten.

Ja, är du trött vid att se i smått

Och grått i grått,

Se öfver hvar vik

En utsiktsrik,

En ljusfylld rymd för ditt öga.

Den högste öppnat en tempelsal

Så ljuf och sval.

Med lärjungasinn'

Vi gå dit in

Och stanna i rörd tillbedjan.

Se lundar, dälдер, skrudade skönt

I skiftrikt grönt.

Känn rökelsen gå

Från knopp och strå

Mot djupblåa tempelvalfven.

J furutoppar drar sakta sus

Likt orgelbrus.

Och ständigt man hör

En fågelkör

Sin jublande pingstsång sjunga.

Och hällen är prydd till alttarbruk

Med mossa mjuk.

Böj knä och bär

Din själs begär

Till alltets mäktige fader:

Kom, kom som fordom, Guds andedräkt,

Med vindens fläkt,

Lifgifvande, varm,

Till själ som arm

Och dödstrött kämpar i gruset.

Kom, kom som fordom, du ljusets lån

Där ofvanfrån,

Och sänk dig så blidt

I häg, som tidt

Af hopande tvifvel skuggas.

Kom, kom, gjut flammor i tal och sång

Annu en gång,

Att domnande värld

Ur köld och flärd

Till brinnande troskraft väckes!

Anna Knutson.

Handarbetets ornamentik.

Några ord för dagen

af

Theodor Lindblom.

Öfvanstående rubrik skulle kunna sättas som titel på en hel bok, ty ämnet är vidtomfattande och uttömmes för visso ej i en uppsats af så blygsamma dimensioner som den här föreliggande. Men ändamålet med densamma är också uppfyllt, ifall den genom några få antydningar skulle förmå att gifva några uppslag och väcka tankar, hvilka kunde bli fruktbarande för den art af hemslöjd, som fortfarande visar sig så mäktig af lif och utveckling inom vårt land.

Handarbetets vänners vårutställning, för hvilken i korthet redogjordes i näst senaste numret af Idun, gjorde i så måtto skäl för namnet, som den i fråga om broderiornamentik hade att framvisa åtskilliga nya och originella uppslag, hvilka i sig innebära löfte om nydaning och växtlighet.

Denna förening har ända från sitt stiftande ärofullt fyllt en mission med afseende på återupplifvandet af en nationell hemslöjd, särskildt på det kvinnliga handarbetets område, som höll på att alldeles gå under vid tiden för föreningens uppkomst. Konsekvent och nitiskt har den fullföljt sin uppgift att undan

förintelse rädda gamla traditionella mönster och arbetsmetoder, med hvilka hvarje kvinna i bygderna fordoms var förtrogen. Att från kistbottnarne uppgräva gamla mönster var på sin tid vanskligt nog, att sedermera skaffa dessa mönster burskap bland textilindustriens börsaristokrati var äfvenledes ett stycke styft arbete, för att nu icke tala om de ofta mödosamma studierna och den insikt det kräfde att återställa den genom generationers omskrifningar ofta bizarra och förvildade ornamentiken till en numera så förkättrad stiltrohet. Men att åter sätta gummor och jäntor i väfstolarne eller vid knyplingsdynan, ja, att förmå rike mans döttrar att finna en stund ledig från fransk grammatik och pianospelning för en smaken förädlade sysselsättning, som fordom ansågs såsom en af kvinnans vackraste dygder — det var ett ännu styfvare verk.

Man må därför icke undra på, om Handarbetets vänner, efter att ha fyllt en så storartad mission, som till sin natur var reformatorisk och nödvändigtvis kräfde ett betydligt forskningsarbete i mönstrens stilar och teknik, småningom skulle förälska sig i sin med så stor möda hopbragta mönsterskatt, bli en smula stildoktrinär, konservativ och exklusiv, ja, — må jag våga ordet! — akademisk.

Den mönstersamling, föreningen tillhandahöll allmänheten, var så korrekt, att en fackman aldrig skulle kunnat upptäcka ett brott mot den historiska stillagen. Sak samma med färgerna. En diskret, efter spektralvalör afvägd färgskala, inga bizarrerier eller pojkestreck, idel harmoni med en sordinstämd ton! Med aktning för alla dessa solida egenskaper kunde den, som ser på tingen med konstnärsblick eller åtminstone önskar plats för fantasien, ej undgå att anmärka, att vid föreningens i öfrigt lifskraftiga verksamhet började fastna en liten parasit, som gärna är oskiljaktig från all akademisk växtlighet: tråkigheten.

Det har därför varit synnerligen uppriskande att under senare tid då och då se ansatser till en något djärfvare fantasifykt, till ett fritt och själfständigt skapande, hvars första förutsättning är frigörelsen från det slafviska kopierandet. De mönsterkompositioner, som man tid efter annan sett på Handarbetets vänner utställningar af t. ex. fröknarna Gisberg och Branting eller professorskan Clason, f. Petri, hafva, om än anslutande sig till historiskt gifna stilar eller redan befintliga själfständiga modeller, ändå visat sådana afgjorda tendenser till oafhångigt, fritt skapande. Som ett exempel bland många ber jag att få påpeka det förtjusande broderimönster på ljusblå sidenbotten med hvita, skära och gula färger, som den senare vid nyss avslutade utställningen exponerade eller den delikata bordlöpare med vallmo-motiv på ljus botten, som komponerats af fröknarna Videbeck och Västberg.

Men vida anmärkningsvärdare syntes mig de bordduks- och kuddbroderier, som utförts så att säga direkt, om än fritt och stiliseradt, efter naturen. De äga något af skissens omedelbara friskhet, som så lätt fördunstar i det detaljerade, konstnärligt genomarbetade verket. Och de synas mig rentaf anvisa en ny väg för utvecklingen af handarbetets ornamentik, som hittills hållits väl mycket inestängd inom traditionella ramar.

Anmärkningsvärdt är det sträfvande, som hos många djupt kännande och af tidsriktningens själ mera grundligt berörda konstnärslöparer numera gör sig gällande, att söka framkalla en ornamentik, som förlämnar uttryck åt moderna och isynnerhet nationella ideal. Det uppenbarar sig hos våra mera begåfvade arki-

tektter, som icke längre nöja sig med att kopiera antikens och renässansens ornamentmotiv, hvilka dock i det längsta betraktats som ett symbolium i byggnadskonstens codex. Naturligtvis inspirera de skulptörer och målare. Och här till kommer nu tendensen hos det allra modernaste konstmåleriet att stilisera naturen, ett sträfvande som är konstituerande för dekorationsmåleriet.

För att taga ett par exempel från vår egen milieu, vill jag i förbigående erinra om den norske målaren Munthes högeligen intressanta och ej minst för textilornamentiken lärorika utställning i vintras här i Stockholm. Hvilken djärf fantasifykt, hvilken originalitet! Och från Konstnärslöparförbundets utställning vid Västra Trädgårdsgatan vill jag hänvisa till ett litet, säkert af de flesta opåaktadt, skulpturarbete af målaren Akke Andersson, en modell till väggpanel och dubbeldörrar, i hvilken nordiska växt- och djurmotiv användts på ett så graciöst och originellt sätt, att detta lilla arbete kunde vara ägnadt att göra ett alldeles nytt uppslag.

Huru mycket smidigare och elegantare är nu icke det material, öfver hvilket kvinnorna förfoga vid sina handarbeten? Det lilla silket böjer sig utan ringaste motstånd till en blomstängels, en fin kvists graciösa kontur, och det fina klädet låter sig med applikationssöm viligt formas till en stam, en gren, ett blad. Och med formen gifver sig samtidigt färgen. Och hvilken mångfald af färger sedan! Hvilken frihet i afseende på uttrycksmedlen förlämnar ej broderiet! Det kringkäres, så vidt jag kan förstå, icke af några andra stillagar än teknikens. Och dess inlärande torde ännu betraktas som en nödvändig del af kvinnlig uppfostran.

Den modellvärld, som öppnar sig för det kvinnliga handarbetets konst, är snart sagt oändlig. Ligger ej för detsamma öppet ängs- och trädgårdsfloras härliga rike? Och jag inser icke, hvarför den textila konsten nödvändigt skulle behöfva en modeblomma eller, hvad värre torde vara, ett traditionellt växtmotiv. Är den icke en lika fri konst som någon af de bildande konsterna, ja, väl ännu friare?

Är nu den värld, ur hvilken det kvinnliga handarbetets konst är hänvisad att hämta sina motiv, fri och allom öppen, så är fantasiens gåfva icke mindre fribores. Som en sommarfjäril vill och skall den fritt svärma ut öfver blomstrens väna släkte och de fagra örtesängar eller — om denna bild med afseende på arbetet och dess resultat är mera träffande — som bien gästa blomkalkarne och samla honung därur. Fantasiens sak blir alltid ett skapande, ett arbete, i detta fall stiliseringen.

Jag vågar tro, att kvinnorna i allmänhet ännu knappast ana, hvilken oändligt rik värld, hvilken djup källa för fin och själsodlande konstnärlig njutning, som ligger framför dem i den textila konsten. Den har ännu oberäknliga möjligheter till utveckling i och genom ett nydaningsarbete inom dess ornamentik.

När nu ett så lifligt intresse för handarbetets konst är — till mycket stor del genom Handarbetets vänner oförtrutna och insiktsfulla verksamhet — väckt inom breda lager af nationen, så torde det fortsatta arbetet på denna konsts höjande och utveckling gå i rätta riktningen, om det koncentrerade sig på initiativ till en mera själfständig och fantasirik ornamentik, ja, inläte sig på en nydaning i detta hänseende. Jag kan i detta sammanhang icke underlåta att påpeka, hvilka stora förtjänster fröken Selma Giöbel i den vä-

gen inlagt. Fantasiens djärfhet i ett mönster har icke afskräckt henne från att taga unga, begåfvade förmågor i sin tjänst eller gifva dem uppmuntran. Äfven i landsorten har jag sett anmärkningsvärda ansatser i denna riktning omhuldade. Ännu torde för Iduns läsarrinnor vara i friskt minne den öfverlägset konstnärliga utställning af symboliska blomsterillustrationer till Andersens sagor, som för föga mer än ett år sedan i Stockholm och Göteborg anordnats af fru Emerentia v. Stockenström, och som väckte ett så berättigadt uppseende. Med afseende på det här af mig uttalade önskemålet kan jag med glädje erinra om denna broderisamling. Den nu pågående utställningen af arbeten inom den tekniska skolan för kvinnlig ungdom har att uppvisa en stor rikedom af dylika mönster för broderi och väfnad, där den individuella fantasien fått ett stort spelrum, en samling, hvars betraktande jag kan rekommendera både som ett nöje och en instruktiv sysselsättning.

Härmed har jag på intet sätt velat bryta stafven öfver ett fortsatt och inträngande studium af gifna, färdiga stilar, fastän jag velat påpeka vådorna däraf. Tvärtom böra vi vara tacksamma för hvarje tillfälle till sådana studier, hvilka erbjudas oss.

Den senaste utställningen af Handarbetets vänner hade att uppvisa en afdelning, som i detta hänseende var synnerligen anmärkningsvärd och enastående. Jag menar den af amanuensen Martin anordnade expositionen af textilarbeten från Ryssland och Bukhara, hvilka under hans resor där insamlats. Särskildt för konstväfnaden syntes mig denna samling ovanligt lärorik. Denna konst är genom sin teknik mera hänvisad till stilisering af modeller än broderiet. Och det lider intet tvifvel, att den ornamentik, som i Orienten — denna konststarts hemland par préférence — under årtusenden utbildats, nått höjden af fulländning. Men denna fallkomning utesluter ingalunda möjligheten af dess blomsters omplatering under nordisk hemisfer. De traditionella allmogekonstväfnaderna, såsom gobelin, dukgång, flossa, m. m. framvisa goda resultat af en sådan aklimatisering. Jag ser sålunda intet hinder för att t. ex. det högeligen plastiska näckrosbladet eller blomman skulle kunna ersätta det kraftiga röda bladet och de exotiska blommor, som så starkt framträdde på två praktfulla, silkesbroderade mattor från Bukhara.

Äfven i detta hänseende har fantasiens frihet en stor betydelse för utvecklingen af handarbetets ornamentik.

Lefnadsregler.

1. Vänj dig vid snabba beslut! Man kan verkligen så forcera sin tankekraft, att hon vid den första uppfordringen gifver det bästa hon har. Den, som i tankarna ideligen söker genomlöpa alla möjligheter, stannar ofta i stöpet, där det kommer an på rask handling. Uppskjut ej hvad du kan göra strax! Släpper du något, så tag genast upp det. Vänjer man sig i obetydliga saker vid att handla med raskhet, kommer detta en till godo i viktigare.

2. Kommer du i valet mellan sanning och osanning, så tveka ej att besluta dig för den förre! Begär någon sanning af dig och du på förhand vet, att han icke skall tåla den, så vägra att svara! Lofva litet, äfven i småsaker, dem du kan glömma! Öfverlägg, om du kan hålla hvad du står i begrepp att lofva! Men håll hvad du lofvar! Förändra sig förhållandena, har du orätt uppfattat dem eller själf

blifvit förd bakom ljuset, så framlägg allt sådant, öppet, okonstladt, fullständigt! Sätt icke för mycken lit till, bygg icke något på hvad obekanta lofva dig!

3. Att föresätta sig en sak, utan att fullgöra den, slappar karaktären: »vägen till helvetet är stenlagd med goda föresatser.»

4. En förständig indelning af tiden medför obräknelig nytta, och det är förvånansvärdt, hvad den människa kan uträtta, som vant sig vid ett ordnadt tidens bruk. Chesterfield säger: »Man har under dagens lopp tid till allt, om man icke gör mer än ett i sender; vill man alltid göra två saker på en gång, hinner icke hela året till.»

5. En allt för öppenhärtig människa kan liknas vid ett öppet skåp, där hvar och en kan taga för sig efter behag.

6. Inblanda ej i ditt tal snusförnuftiga, kvasi-filosofiska satsar; sådana äro alltid ledsamma, oftast osanna, mestadels dumma.

7. Tycker du dig ej kunna nå andras sedliga eller intellektuella höjd, så erinna dig, att äfven du har en och annan sida, hvarmed du öfverträffar den, som eljes står högre än du! Och skulle detta också ej vara fallet — behöfs det att vi alla skola vara utmärkte för att känna oss lyckliga? Låt blott aldrig sträfvan det att förbättra dig och fullkomna dig i de saker, du gjort till dina, någonsin kvävas! Den fasta viljan att arbeta sig upp till den höjd, där du ser andra aktade och afhållna, skall föra dig framåt och galler redan i och för sig mycket i alla förständigas ögon, på hvilkas omdöme vi ju böra sätta mesta värdet. Du hinner till denna höjd, om du genom renhet, godhet och karaktärsstyrka vunnit en på samma gång lefvande och likväl anspråkslös känsla af ditt eget värde och genom sorgfällig odling af din själ öppnat för dig en outöslig källa till sann njutning.

8. Tro icke den, som tänker lågt eller talar föraktligt om kvinnor; icke heller den, som icke tål barn, och som barn icke tåla.

9. En kristen tillhör det att utan människofruktan bekänna sin tro, när han i minsta mån därtill upfordras.

10. Bifall aldrig med min, med ord eller blick till andras slipprigheter. Af engelsmännen har vårt folk i detta fall mycket att lära. Grofva ord, som i vårt land tyvärr ej kunna undvikas i karlsällskap, väcka i ett sällskap af engelska gentlemen en ogillande, tyst förvåning.

11. Har du sagt en rolighet, så glöm den sedan själf!

12. Blotta ej onödigtvis dina svaga sidor!

13. Man bör akta sig att låta ordningssinnet urarta till pedanteri, denna löjliga punktlighet, som vill göra allting på samma vis i dag, som det gjordes i går, som utmäter hvarje arbetets och väderkvickelsens stund och kommer den åt denna öfverdrifna punktlighet hemfallne att vid första, bästa tillfälle blifva som en maskin, som råkat i olag.

14. »Lef oskyldigt: Gud är närvarande!» Handla sedligt och rätt, mindre för att behaga andra än för att tillfredsställa dig själf!

Ellen Bergström.

Glömmen ej Iduns skollofskoloni!

De minsta bidrag mottagas tacksamt. Vid försändelsen bör tydligt angifvas, att densamma är afsedd för »Iduns skollofskoloni». Alla inflytande medel redovisas i Idun.

Den vackraste.

Skiss af Mathilda Langlet.

(Efter en främmande idé.)

Hon var rika föräldrars enda barn, deras ögonsten, och de gjorde allt för att hon skulle finna glädja i lifvet. De voro ej blott rika, de voro också förständiga, rättänkande människor, och de uppfosttrade sin dotter till en god och älskvärd kvinna. Och denna dotter var begåfvad. Icke blott hade hon lätthet att lära och inhämtade kunskaper på otroligt kort tid, men ett godt minne och ett klart förstånd gjorde, att hon behöll hvad hon lärt och förstod att använda det. Ett gladt och vänligt lynne, innehåll och djup i personligheten och ett godt och varmt hjärta — allt detta ägde hon. Naturen hade i sanning slösat alla gåfvor på henne.

Alla, utom en.

Skönhet hade icke fallit på hennes lott.

Föräldrarna älskade henne, kände henne, förstodo det stora, varma hjärtat, de ädla tankarna, den behärskade kraften — för dem var hon alltid vacker. Det föll dem aldrig in, att hon kunde vara ful, hon, deras hjärtebarn, deras högsta skatt.

Själf tänkte hon icke heller därpå. Ingen hade sagt henne det. Hvem skulle också säga något sådant till den rika flickan, till den vänliga, godhjärtade flickan, med den öppna handen, som alltid var redo att hjälpa sina mindre bemedlade väninnor i hvarje bryderi, som alltid delade med sig af sitt öfverflöd. Hade hon varit vacker, skulle hon väckt mycken afund; nu förlät man henne alla öfriga fördelar, ty hon saknade ju den, som af kortsynta människor — och kortsynta äro de flesta — skattas högst, nämligen den yttre skönheten.

I staden, där hon var född och uppfödd, var man dessutom så van att se henne, att ingen tänkte på eller talade om hennes utseende. Kom en ny jungfru i huset, medan hon var barn, kunde det väl hända, att denna nere i köket eller jungfrukammaren råkade utbrista: »Hvar i all världen har herrskapet, som bägge ä' så vackra, fått den där svarta fula flickungen ifrån?» Men det dröjde icke många dagar, förrän den »svarta, fula flickungen» genom sitt vänliga väsende fullkomligt eröfrat den nya jungfrun, i den grad att den senare skulle räknat för en oförlätlig synd att finna »den lilla söta, rara fröken» ful.

Hon växte upp och kom ut i sällskapsvärlden. Men de hon mötte hade antingen sett henne växa upp eller växt upp jämte henne — ingen af dem tänkte på hennes utseende. Förbisedd kunde hon aldrig blifva, omtyckt var hon af de flesta, någon särskild hyllning fordrade hon ej, koketteri och eröfringar kom aldrig i hennes tankar. Glad och naturlig, med friskt och öppet sinne, gick hon sin väg framåt, obekymrad och fri, tills hon mötte honom.

Han var främling i den krets, där hvar och en var henne så välbekant, och dock var det från första stunden, som om hon mött en barndomsvän. Och han blef genast intagen af detta unga, friska modiga själslif, som talade ur hela hennes väsen. Han älskade henne, utan att veta det, vid första ord de växlade; han älskade henne och jublade, när han visste det. Och hon vaknade upp ur

sin ljufliga barndomsdröm till en ännu härligare verklighet.

Bröllopet firades med stor ståt. Till den rikt prydda kyrkan strömmade folk från alla kanter för att beskåda härligheten. Och då, just då, när hon i sin snöhvita dräkt af silke och spetsar — en dräkt, som icke förhöjde den starkt brunetta hyn — när hon vid makens sida gick genom folksamlingen ut till sin väntande vagn, då träffades hennes öra af de halfhögt uttalade orden:

»Så'n rysligt vacker brudgum och så'n vådligt ful brud!»

Hon ryckte till. Det hade hon aldrig förut tänkt på. Han var vacker, ja skön, det hade hon alltid vetat, men att hon var ful och vid hans sida skulle synas ännu fulare, det hade aldrig kommit i hennes tankar. Hon blef förstämnd och tyst, men ingen undrade på, att hon var litet upprörd — det var ju så naturligt.

Slutligen märkte brudgummen det också och frågade bekymrad, hvad som felades henne. Hon grep sig an och försökte vara sig lik, men det lyckades ej lätt, och de ord hon hade hört blefvo henne ett stygn i hjärtat.

Så fort hon kunde komma undan, gick hon in i sitt rum och beskådade sig noga i spegeln. Jo, det var sant, hon var ful, mycket ful, det såg hon nu. Men kunde han inte älska henne ändå? Det visste hon, att om han också vore enögd, halt eller lytt skulle han dock äga hennes hjärta, skulle hon dock älska honom lika varmt, lika outsägligt —

Något tröstad vände hon tillbaka till gästbudet, och när då hennes brudgum kom emot henne, orolig och öm, och hon såg in i hans ärliga, trofasta ögon, då vek ångesten ur hennes sinne, ett ljufligt lugn spridde sig i hennes själ, och hon var sig åter lik, var glad och lycklig och naturlig som förr.

I det egna hemmet rådde trefnad och stilla lycka. I de unga makarnas unigängeskrets möttes nästan endast gamla vänner, och de få nya voro alla intagna af den unga fruns älskvärdhet. Så kom det en tid, då hon började tänka på sitt barn, på hvem det skulle likna och sådant mer, som unga mödrar tänka på.

»Ack, måtte det likna dig,» sade hon en dag till mannen.

»Nej, dig skall det likna, ty det är godt, när en gosse liknar sin moder — och en gosse blir det, skall du se — en modig, hjärtevarm och pråktig gosse, alldeles som sin mamma,» sade han.

Och det blef en gosse, men han blef lik sin far, i alla fall till det yttre; han hade den öppna, hvita pannan, de vackra, strålände blå ögonen, det lockiga håret, den rosiga munnen. Glad var han, leende och vänlig, och han fäste sig snart med passionerad ömhet vid modern. Ingen kunde hitta på så muntra lekar och berättas så roliga sagor, ingen förstod honom så väl, kunde så sysselsätta det lifliga barnet. Och modern älskade honom ömt — han var så lik sin far.

Så förgingo några år i ostörd lycka, och endast sällan kommo i hennes tankar de ord hon hört på sin bröllopsdag. Men det skulle blifva annorlunda.

Hennes make var ämbetsman, men ännu hade han blott en ringa lön, och då han förflyttades till hufvudstaden, var det med långa utsikter till större inkomster och högre befordran. Men detta betydde föga: hon var ju rik, de kunde gärna vänta.

(Slut i nästa n:r.)

Stor literär pristäffling

för

Iduns romanbibliotek.

Idun har, som känt torde vara, gjort till en af sina uppgifter att bland sin stora publik inom de skandinaviska ländernas bildade klasser väcka intresse för och sprida värdefull originalliteratur. För detta ändamål har tidsskriften alltid låtit sig angeläget vara att inleda förbindelser med framstående manliga och kvinnliga författare, och våra avslutade årgångar prydas ock af ett stort mångtal af de bästa literära namn. För att ytterligare öppna tillfällena till värdefulla förvärf i denna väg ha vi tid emellan anordnat skönliterära pristäfflingar, hvilka med intresse omfattats inom skriftställarkretsar, och ur hvilka som resultat framgått flere gedigna verk. Vi tillåta oss exempelvis erinra om den som ett framstående arbete allmänt erkända berättelsecykeln »Gösta Berlings saga» af Selma Lagerlöf, hvilken först framträdde som pristagande i en af Iduns literära täffingar.

Sedan Idun numera upprättat ett romanbibliotek, som med ett sextonsidigt tryckark hvarje vecka medföljer till densamma samtliga abonnenter, ha tillfällena att framlägga äfven jämförelsevis omfattande skönliterära verk därigenom utvidgats. Vi ha därför ock beslutit att i en större skala än tillförene anordna en literär täffling och inbjuda härmed skönliterära skriftställare och skriftställarinnor att deltaga i densamma under följande bestämmelser:

För en originalroman på svenska språket, med ett ämne och af en halt, som göra den tilltalande för en bildad och vidsträckt publik, samt till ett omfång af ungefär trehundra sidor vanlig bokoktav, betala vi som pris och honorar *två tusen kronor*. Härför förbehålla vi oss endast rätt att i första hand offentliggöra arbetet i Iduns romanbibliotek.

Utom det kontanta arvudet öfverlämna vi åt författaren en bokupplaga på femhundra exemplar i vårdad utstyrelse, öfver hvilken han äger att efter godtfinnande förfoga.

De insända arbetena komma att bedömas af en jury på fyra personer, och ha vi till medlemmar af denna nämnd lyckats förvärfa:

Professorskan Fru Helena Nyblom,

Skriftställaren Herr Frans Hedberg,

Literaturkritikern Herr Hellen Lindgren,

Literaturkritikern Herr J. A. Runström.

— namn, hvilka borga för ett sakkunnigt och samvetsgrant bedömande. Vid juryns omröstning äger äfven Iduns redaktion en, den femte rösten.

Samtliga täfflande arbeten skola anonymt vara ingångna till Iduns redaktion, Stockholm, före den 1 september detta år samt åtföljas af en förseglad namnsedel, hvars konvolut förses med ett motto, hvilket äfven bör återfinnas å manuskriptet. Denna namnsedel brytes endast för det arbete, som prisbelönas.

Skulle prisnämnden anse, att ingen af de insända täffingskrifterna besitter sådana egenskaper, att densamma bör tillerkännas det utfästa priset, förbehåller redaktionen sig rätt att i samråd med den öfriga prisnämnden öfver detsamma förfoga.

Stockholm i maj 1894.

För redaktionen af Idun
Frithiof Hellberg.

Marie Sophie Schwartz.

I måndags afled i hufvudstaden en i vida kretsar ryktbar kvinna, den bekanta romanförfattarinnan, änkefru *Marie Sophie Schwartz*, född *Birath*, uti en ålder af nära 75 år.

Redan 1889 — i sitt sista nummer för året — lämnade *Lea* uti Idun en sympatisk och uttömmande skildring af den begåfvade kvinnans personlighet och verk. Under det vi hänvisa våra läsarinor till denna, kunna vi alltså nu inskränka oss till en helt kortfattad notis.

Köpmansdotter från Borås upptogs Marie Sophie Birath som eget barn af en familj i hufvudstaden, där hon 1840 ingick äktenskap med den bekante vetenskapsmannen öfverdirektör G. M. Schwartz och hade med honom bl. a. sönerna disponenten W. Schwartz och skolföreståndaren Eugen Schwartz härstädes.

Fru Schwartz hör, som bekant, till våra mest produktiva och ännu i denna dag lästa författarinnor och har utgifvit en mängd romaner och berättelser, af hvilka flere äro öfversatta på främmande språk. Vi erinra om de på sin tid mycket lästa »Mannen af börd och kvinnan af folket», »Skuld och oskuld», »Arbetet adlar mannen», »Positivspelarens son», m. fl.

»Hennes arbeten,» så skref *Lea* den gången i Idun, och vi anföra på nytt dessa träffande ord, »ha väl lika litet som andras kunnat vara felfria. Men säkert är, att hon ej sändt dem ut i världen »blot til lyst», utan alltid genom dem vetat ställa fram en fosterande tanke, påpeka ett tryckande missförhållande, sträfva för ett ädelt mål. Och däri ligger hennes ära samt troligen också den egentliga grunden till hennes popularitet.»

Många varma och hjärtliga tankar gå också i dag från svenska bygder och hem till den gamla författarinnans vårsmyckade graf.

Med dagens nummer följa tvänne ark af romanbilagan, det ena som ersättning för det förra veckan uteblifna.

Från Iduns läsekrets.

Än en gång hushållsinköp.

Svar å genmålet i Idun n:r 16.

Den lilla uppsatsen i Idun n:r 13 var isynnerhet afsedd för dem, som ej ha de rymliga kallare, skafferier och vindar, som ett hushåll »en gros» fordrar. I nära tjugotta år har jag själf förestått mitt hushåll och min erfarenhet är, att jag bäst och billigast sköter ekonomien med små förråd. Om jag använder 4 å 6 kg. hvetemjöl i veckan, eller som medeltal 5 kg., räcker en säck innehållande 100 kg. i 20 veckor, d. v. s. i nära 5 månader; men under denna långa tid kan lätt inträffa att mjölet unknar, och hvori ligger då vinsten? Dessutom är aldrig skilnaden så stor i mindre parti och säckvis som emellan 24 och 19; den stora konkurrensen handlande emellan reglerar sådant nu för tiden.

Hvad den gamla seden att salta in en halfpart af oxen om hösten vidkommer, så tänk blott huru mycken näring som genom laken drages ur köttet och åtföljande vattenläggning för att draga ur saltan! Hvarje vecka köper jag 2 kg. kött af ytterläret och således benfritt; gnider in det med två teskedar salpeter och en matsked socker samt en handfull salt och låter det ligga öfver natten; påföljande dag kokar jag upp 3 ltr vatten och 66 cl. koksalt, slår det kokande öfver köttet, låter det stå i obetäckt kärl i 3 dygn och kokar det i *samma lake*; detta blir det delikataste salta kött, som ej förlorat sitt näringsvärde, och som kallt på smörgåsbordet försvarar det sin plats som delikatess. Ett stycke högre på 3 kg. »med korta ben» använder jag sålunda: haren lossas nätt från benen och af denna får jag en biftpaj eller bifstekar eller rullader till en middag — så vänder jag på köttet och tar från andra sidan ett par skifvor, som användas till en smörgåskarott köttbulvar eller frikadeller till soppan; den senare kokar jag på benen med det kvarittande köttet. Det blir naturligtvis ej en »soupe royale» men en god och närande köttsoffa. Benen sågas sönder, brynas i något smör, hela rotsaker läggas och allt kokas tillsammans, och när soppan uppsilas, har jag äfven ett godt buljongsflojt att afskumma, som kommer väl till pass i dessa dyra smörtider. Hade köttet varit saltadt, hade jag endast fått salt kött och salt spad. Hos oss är skilnaden på kött partvis och per kg. 15 öre, således på 3 kg. kött 45 öre dyrare, men jag tror att med sitt större näringsvärde blef det 45 öre billigare.

Smör för pengar får jag säkert, tack vare våra ypperliga mejerier. Genom spridd kännedom om smörtillverkningen veta vi numera, huru lätt smör tar smak af omgifningen och blir mindre godt och härsknar lätt och skämmer all mat och bak, hvartill det användes; jag står hellre risken att de tre vintermånaderna betala 50 öre mer per kg. — Som skånska är jag ej rädd att till stekning använda god flottyr och föredrar den mycket framför hetket smör.

Med trygghet går äfven jag i mitt hushåll — fast ej förråden äro så stora, Jag lagar, att jag alltid har några brödlefvar och mjukt hvetebrod, ty hvad hjälper mig mjölsäcken, om jag ej har bakadt. När jag hvarje morgon öfversett tillgångarna och antecknat hvad som fattas, gör jag min dagliga promenad på samma gång som uppköpen ske — dessa senare hemsändas af herrar handl. och jag har ej förlorat någon tid med de dagliga uppköpen — nytta och nöje ha förenats.

Penningfrågan — ja penningar behöfvas till hushållet, men min man och jag ha i samråd delat upp våra inkomster, och den del som kommer på hushållet erhåller jag efter hand, som jag behöfver; jag får en viss summa för hvarje månad — avslutar räkenskaperna sista dagen i hvarje månad och framlägger dem för min man, att han må se igenom dem och kontrollera om det »stämmer». När han har så stort förtroende till mig, vore mer än illa, om jag ej af alla mina krafter och allt mitt förstånd försökte ställa det så billigt och bra som jag föimår, och intet slöseri får komma i fråga.

Skånska i Småland.

»Man bör aldrig ge ut så mycket som man får in.»

Nedanstående tabell ger en framställning af de summor, man kan ge ut med en årlig inkomst af från 300—5000 kronor — nota bene, sedan man (som vår rubrik säger) lagt något å sido för kommande dagar. — Tabellen kan ock användas för att finna den hyra, man har att betala pr månad eller pr år. När hyran således är 300 kr. pr år, blir den månatliga utgiften kr. 25,10, den dagliga kr. 0,82.

Med en årlig inkomst af	kan man gifva ut pr månad	pr dag ca
300	25 10	0 82
400	33 45	1 10
500	41 80	1 37
600	50 15	1 64
700	58 50	1 92
800	66 90	2 19
900	75 21	2 47
1000	83 65	2 74
2000	167 30	5 48
3000	250 90	8 33
4000	334 45	10 97
5000	418 15	13 71

Ur notisboken.

Från Rom afreste kronprinsessan Victoria i tisdags och begaf sig direkt till Venedig, där hon, i likhet med föregående år, ämnar uppehålla sig några veckor, innan resan öfver Alperna företages.

Vårt blifvande lärarinnehem. Den af m:me R. Millet anordnade, af oss förut omnämnda soarén å Hôtel Continental till förmån för bildande af ett internationellt lärarinnehem i Stockholm inbragte i netto 1,072 kr. 6 öre.

Kvinnligt »digtergag». Af de medel — 6,000 kr. — som Svenska akademien årligen äger att utdela bland förljanta svenska författare, ha i år 500 kr. tilldelats fröken *Mathilda Roos*.

»Leas» dotter. Förlofning är tillkännagifven mellan fröken *Valborg Wettergrund*, dotter till revisor W. Wettergrund och hans maka, den kända författarinnan *Lea*, samt civilingenjör *Ludvig Nobel* å Getå.

Från missionsfältet. Fröken *Ingeborg von Düben*, lärarinna vid Svenska kyrkans missionsstation i Ekutuleni, har anländt till Sverige för att till sin hälsas stärkande begagna sig af den tjänstledighet, som blifvit henne beviljad. I fröken von Dübens sällskap medföljde två barn, en dotter till pastor *Fristedt* och en son till missionär *Ljungqvist*, för att i hemlandet erhålla uppfostran.

I lifvets höst. Nittio år fyllde den 2 dennes änkefru *Christina Hanell*, född *Hellgren*, i Stockholm. Den vördnadsvärda gamla, som är född i Nerike och varit gift med sekreteraren i statskontoret *Carl Joachim Hanell*, åtnjuter god hälsa samt företager dagligen, då vädret så tillåter, små utflykter i det fria. Sinnesförmögenheterna, så väl som kropps- och själskrafterna, äro ovanligt goda, och man skulle ingalunda kunna förmoda, att man har en nittioåring framför sig, då man ser henne. Fru *Hanell*, som ej har några barn eller andra närmare anhöriga, vårdas af en systerdotter.

Till den stora hvilan. Den 2 d:s afled härstädes i den höga åldern af 80 år änkefru *Edla von Holst*, född *Benedicks*, änka efter hofmarskalcken, f. d. majoren *Hans Gram* von *Holst*. Den aflidna, dotter af den på sin tid mycket kände bankiren *M. Benedicks*, blef 1840 gift med d. v. ryttmästaren vid *Lifgardet* till häst *H. G. von Holst*, som förut varit gift med hennes äldre syster, samt var änka sedan 1874. Närmast sörjes hon af sonen, kammarherren, f. d. majoren *Johan* von

Holst, den bekante djurmålaren, och dottern *Hanna*, gift med öfverceremonimästaren *fr. Palmstierna*, samt styfdottrarna *Henriette* och *Amalia*, den förra gift med hofmarskalcken *fr. h. A. R. Kræmer* och den senare med grefve *Sinclair* å *Lambhof* i Östergötland.

— Den 6 dennes afled i Nyköping uti den höga åldern af 92½ år doktorinnan *Maria Louisa Ekman*, född *Indebetou*. Dotter af brukspatronen på *Forssa* *Daniel Indebetou* och hans maka, ingick hon 1842 äktenskap med den som fornforskare bekante provinsialläkaren i *Kalmar* distrikt *dr O. Ekman* i hans andra gifte och var sedan 1866 änka efter honom. Sedan en lång följd af år tillbaka var hon bosatt hos sin dotter i Nyköping. Fru *E.* har äfven uppträdt såsom författarinnan. *Sälunda* utgaf hon 1881, fast 80-årig, ett litet häfte »Några svenska drottningars släktledning från äldsta till närvarande tid».

— »*Jungfru Lovisa*», den gamla, pliktrogna gumman, känd utaf snart sagdt hela Östergötland och kanske litet till, är ej mera bland de lefvandes antal. Hon slutade för några dagar sedan sitt stråfsamma lif efter en kort tids sjukdom (lunginflammation). Därmed ändades en lifsgärning i det lilla, som dock med skäl kan kallas stor. Hon var född 1815 i Skede församling af fattiga föräldrar, som tidigt föllo ifrån, så att *Lovisa* och en hennes syster såsom ännu helt späda kommo »på socknen». Då hon vuxit upp, kom *Lovisa* i tjänst till Stockholm, där hon vistades några år, tills hon på 1840-talet återvände till Linköping och antog tjänst hos en fru *Hallin*, som höll rum för resande. Där stannade *Lovisa* i 15 år, eller ända tills fru *Hallin* dog år 1860. Huru väl jungfru *Lovisa* skötte sin plats där framgår däraf, att hon genom subskription bland »hotellets» stamgäster erhöll som gifva två kannor af rent silfver, hvilka hon allt sedan dess bevarat som ett kärt minne. År 1860 började hon att för egen räkning hålla rum för resande i den gård vid *Agatan* i Linköping, där hon ända till sin död varit en omtyckt värdinna. Med ringa medel har den nu aflidna verkat mycket godt i tysthet, mätt många hungrande och med moderligt hjärta tagit sig an många fattiga små, som saknat stöd i lifvet. »*Jungfru Lovisas*» fullständiga namn var *Lovisa Dahlgren*.

Till frågan om kvinnans pensionsrätt. I fjol anmälde förste läkaren vid flottans station i Karlskrona till pension genom flottans pensionskassa en ålderstigen kokerska vid flottans sjukhus. Enär kvinna icke enligt reglementet för pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap vore i pensionshänseende hänförlig till gemenskapen, fann direktionen framställningen icke kunna bifallas. Sökanden ingick då till k. m:t med en skrivelse, hvori hon framhöll, att hon tjänstgjort under mer än 20 år, under hela tjänstetiden åtnjutit daglön samt uppfört sig redligt och väl. Hon påpekade, att hon under tjänstetiden haft lika rättigheter och skyldigheter som manliga daglönnare, samt framhåller det hårda uti att hon, endast därför att hon är kvinna, icke skall kunna påräkna pension.

Chefen för sjöförsvarsdepartementet har nu anmodat direktionen för flottans pensionskassa att efter verkställd utredning rörande de kvinnliga daglönarnes antal samt det belopp, hvartill deras pensionerande kan komma att uppgå, afgifva yttrande och förslag i fråga om de förändrade föreskrifter i samma reglemente, som kunna blifva erforderliga, i fall detsamma skulle tillämpas äfven på kvinnliga daglönnare.

Handarbetets vänner hade i måndags årsmöte under fru *Anna Wallenbergs* ordförandeskap. Af årsberättelsen framgick, att föreningens ledamöter under 1898 voro 844. Arbetslöner och aflöningar hade under året utgått med 44,869 kr. Omsättningen i rörelsen utgjorde 92,924 kr. Behållningen, som vid ingången af 1893 utgjorde 69,025 kr., hade under året ökat till 71,671 kr.

Syskolan hade varit besökt af 98 elever och väfskolan hade haft 44. Båda skolorna hade haft många elever från landsorten och *sälunda* främjat föreningens uppgift att i allt vidare kretsar verka för smakens och konstskicklighetens sunda och allsidiga utveckling inom det kvinnliga konstindustriella handarbetets alla arter.

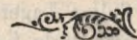
Det för arbeterskorna afsedda årliga priset hade 1893 tillerkänts fru *L. Glosemeyer*. *Sofie Adlersparres* pris hade tilldelats direktören fröken *Agnes Branting* som ett erkännande af den skicklighet hon visat prof på genom alla de smak-

fulla och konstnärliga ritningar, med hvilka hon riktat föreningen, samt såsom en tacksamhetsgård för hennes aldrig tröttnande nit till föreningens bästa.

Årsberättelsen meddelar också en detaljerad redogörelse för föreningens deltagande i *Chicagoutställningen*, hvilken utvisade den betydande verksamhet, som föreningen utför. Föreningens lokaler voro under året besökta af ovanligt många utländingar, hvilka dels studerat föreningens skolor, dels tagit kännedom om dess öfriga verksamhet.

Full ansvarsfrihet beviljades styrelsen. I tur att afgå ur densamma voro friherrinnan *F. Liljencrantz*, fröken *M. Rohltlieb* och fru *S. Wising*, hvilka alla återvaldes. Fru *H. Winge* hade däremot anmält sig vilja afgå, hvarför i hennes ställe invaldes fru *K. Clason*. Till suppleanter valdes fröken *K. Cardon*, fru *E. Claëon*, fröknarna *J. Levison* och *I. Lamm*, fruarna *A. Lilliehök*, *Grundström* och *Petersén* samt fröknarna *Widmark* och *Waldenström*. Till revisorer återvaldes justitierådet *N. Claëson* samt fruarna *L. af Edholm* och *A. Frestadius*.

Friherrinnan *S. Adlersparres* pris tilldelades för 1894 fröken *Maria Adelborg*. Till sist höll fru *Wallenberg* ett intressant föredrag om allmänhetens och Handarbetets vänners ställning till hvarandra.

Teater och musik.

Kungl. operan är redan färdig med ytterligare en nyhet och en ganska märklig sådan till och med. I afton gifves nämligen för första gången *Saint-Saëns»* 2-akts-opera »*Fryne*» med en så märklig gäst i titelpartiet som fru *Anna Pettersson-Norrie*. Få operaföreställningar hafva väl under de senaste åren motsetts med sådant intresse som denna, och tilldragelsen för osökt minnet några år tillbaka till en liknande, den nämligen, då fru *Carolina Östberg* öfvergick från operetten till operan. Skall fru *Norrie* slå sig igenom lika glänsande som fru *Östberg*? Ja, det får aftonens föreställning gifva svar på. Vi äro för vår del öfvertygade om, att den intelligent och framstående sångerskan skall varda en lika erkänd storhet på den finare opera-comiquens område, som hon hittills varit på operettens. Hennes sångkonst står, som hvar man vet, synnerligen högt, och då här till kommer hennes eminenta talang som skådespelerska, har hon ju alla betingelser för att lyckas.

— »*Trubaduren*» har uppförts ett par aftnar med danske operasångaren *Nordal Brun* i titelpartiet. Om han ock ej äger någon vidare vacker stämma, så sjunger han dock partiet ganska musikaliskt och njutbart. I »*Leonoras*» parti hade signora *Labia* flere tillfällen att briljera med sin vackra stämma. Hennes koloratur föreföll dock ännu något tung och outvecklad. Fröken *Almati* förtjänar särskildt erkännande för sin *Azucena*. För dylika partier och roller lämpar hon sig förträffligt. Hr *Vallenius* sjöng grefve *Luna*, och i intet föregående parti hafva vi hört hans stämma så till sin fördel som i detta. Ferrando återgafs korrekt af hr *Nygren*. Operan gick i söndags, då vi hade tillfälle höra densamma, på det hela taget ganska väl. Den just ej talrika publiken gaf ofta sitt bifall tillkänna.

K. Dramatiska teatern har under den gångna veckan framfört ett nytt svenskt originalstycke, *Gustaf af Geijerstams* länge bebådade fyraaktsskådespel »*Högt spel*». Den litige författaren har här för en gång lämnat det område, på hvilket han redan vunnit flere afsevärda framgångar: lustspelets, och gjort ett försök i den moderna dramens större stil. I synnerhet sedan man så nyligen skadat hans originela och äkt-svenska »*Jan Anders* och *Lars Anders* och deras barn», kan emellertid ej nekas, att »*Högt spel*» verkar tämligen främmande och »gjordt» efter känt franskt recept, ehuru författarens rutin afvunnit ämnet en viss spänning och karaktärsteckningen i allmänhet är god. En tyngande bredd — som visserligen icke är fransk — hvilat äfven öfver stycket, och borde det ha vunnit på att sammandragas till en teaktare.

Utförandet var nog så förträffligt, och särskildt förtjäna att berömmas: hr *Hillberg*, för framställningen af bolagsdirektören, nervöst bekämpande sin hemliga inre ångest inför den hotande ruinen, sitt hemliks ohållbarhet och sin juridiska brottslighet, fru *Seelig-Lundberg* för den innerliga och fint nyanserade tolkningen af dotterns uppoffrande ömhet och fru *Fahlman* för ett väl afvägdt spel i den otrogna hustruns, den beklagliga moderns svåra och föga angenäma roll.

Fru Louise Fahlmans af oss förut omnämnda soaré i tisdags afton bevisades af en lysande publik, som till sista plats fylle operans rymliga salong och med spändt intresse följde framställningen af *Wilbrandts* gripande skådespel »Arria och Messalina.» Den uppburna soarégifverskans Messalina tillhör, som känt, hennes alla yppersta skapelser, och hon var denna afton så helt uppe i sin roll, att hon fullständig eldade. Stödd af en glänsande apparition, förmådde hon breda mäktigt mättade, men på samma gång känsligt nyanterade färger öfver de många motsättningarna hos den romerska kejsarinnans gåtlika natur. Det var ett genomgående drag af stor tragisk stil öfver hennes framställning, som tyvärr allt för sällan ljudes oss nu för tiden. Hon hyllades ock med en praktfull skörd af blommor och lager och jublande bifall.

Den knappa tiden nödgar oss allt helt kort omnämna några af de öfriga uppträdande. Fru *Heasser-Engelbrechts* Arria var en fullt värdig prestation, likaså hr *Hillbergs* Pætus. Herr *Törnqvist* gaf liflig karaktäristik åt Narcissus och äfven hr *Skånberg* gaf åt Silius en god tolkning. Eleven hr *Klintberg* som den unge Marcus gjorde ej oäfna ansatser — och det var ju hvad man högst kunde begära. De sceniska arrangemangen voro förstänligt träffade, och det hela af väl samlad totalverkan. Programmet skulle kunna gifvas för många fulla hus.

Södra teatern hade i fredags upplagit ett nytt lustspel »Den klenrogne Thomas», en engelsk idé genom tysk bearbetning försvenskad af Frans Hedberg. De många kockarna ha icke lyckats gifva den klena soppan någon afredning af värde för det literära finsmakeriet. Men de många som gärna skratta, utan att egentligen fråga efter, hvad de skratta åt, böra icke utebli. Ty befängdt skattretande är »Den klenrogne Thomas», blott man kommit öfver den tråkiga första akten. Hr *R. Bergström* i titelrollen är kvällens lejon, som så ofta förut. Hr *Hirsch* och *Larsson* göra också lustiga figurer. Som en »värdig» afslutning på den skrattsuccés, som kännetecknat Södra teaterns senaste säsong, må den kosmopolitiska produkten därför ej allt för hårdt nagelfaras.

Musikföreningens konsert. Musikföreningens trettiojunde konsert gafs i tisdags den 8 maj i musikaliska akademiens stora sal inför en talrik och intresserad publik af Stockholms musikälskande invånare, som dock icke fullständigt fyllde lokalen. Inledningsnumret utgjordes af H. Berlioz' uvertyr till Shakespeares »Kung Lear», i alla händelser en storartad och djuptänkt komposition, om det också måste bli en ytterst vanskligh sak att söka sammanfatta och gifva stämning åt de våldsamma lidelser och djupa känslor af hat och kärlek, hvilka likt en storm genombrusa den store brittens sorgespel. De båda följande numren voro af mindre framträdande betydelse, ehuru båda två utmärkta hvar på sitt sätt, det förra en komposition till Davids 115:e psalm af den danske tonsättaren Hartmann, för soli, kör och orkester, i hvilken fru Edling och hr Lejdström skötte solostämmorna; det senare en stämningsfull idyll: »Am Traunsee» af F. Thieriot, för baryton, damkör och stråkorkester, i hvilken hr Lejdström med vackert föredrag utförde solot. Sedan fick man åter höra Gounods förr en gång gifna storslagna Lamentation: »Gallia», för sopransolo, kör och orkester, komponerad till text ur profeten Jeremias klagvisor omedelbart efter Frankrikes olyckor 1870 och 1871. Det mycket fordrande sopransolo utfördes med innerlighet och kraft af grevinnan M. Taube. Aftons hufvudnummer var emellertid Mendelssohns »Lofsång», symfonikantat för soli, kör och orkester, i hvilken solopartierna utfördes af fru Edling, fröken A. Malmström och hr Bratbost. Den härliga kompositionen, som den också icke förmår mäta sig med Mendelssohns oratorier, dock alltid måste intaga en hög rang bland denna mästares af Guds nåde kompositioner, inleddes af en längre orkesttersats, af hvars olika delar i synnerhet den tredje gjorde en utsökt verkan. Af kantatens nummer förtjäna särskildt framhållas sopransolo med kör: »Lofva nu Gud mitt hjärta», tenorsolo: »Fångna voro vi uti dödens bojor», kören: »Nu natt är förgången» och den vackra psalmen: »Nu tackar Gud allt folk.»

Konserten, som under hr Franz Nerudas utmärkta ledning, gick jämt och väl och skördade ett rikt och berättigadt bifall, bevisades af hennes kunglig höghet, änkehertiginnan af Dalarna.

Sjukhusinteriörer.

Skisserade af Wilma Lindhé.

Solskenet strömmade in genom de höga, med röd- och hvitrandiga gardiner delvis skuggade fönstren samt kastade glänsande strimmor öfver det brunmålade golvet, de i ljusgrönt hållna väggarna, och det hvitstrukna taket.

Utmed rummets båda långväggar stodo sjukängarna — fem stycken i rad — med ett litet skiljande nattduksbord emellan. Lakanen bländande hvita, de mörkröda filtarna gifva ett varmt hemtrefligt tycke, medan den svarta tafan öfver hvarje bädd alltid har sin lidandesbistora att förtälja.

Sal bredvid sal — alla lika i färg och inredning — och hvarje säng upptagen!

Doktorerna hade redan börjat rondan i undervåningen hos männen, det visste litet hvar af de kvinnliga patienterna, som lågo en trappa högre upp och räknade minuterna, tills de manligt fasta stegen skulle låta höra sig i den ljusa, vänliga korridoren utanför, till hvilken dörrarna stodo öppna.

Det var efter denna stund på dagen de alla längtade, män och kvinnor, gamla och unga.

Huru mycket hade de ej att klaga öfver och huru mycket att fråga om, som de grubblat på under natten. Ett nytt symptom kanske? Eller en lindring, en möjlighet till bättre!

Besöket hos hvarje patient varade endast helt kort, och mycken tid för klagan och frågor blef det ej; oftast väcktes dock ett gryende hopp i den sjukas sinne — alldeles oberättigadt kanske — men verksammare än alla läkemedel.

Näst Gud — eller som hans ställföreträdare på jorden — satte de läkarne, till hvilka de blickade upp som till öfverjordiska väsen, med kraft att bestämma öfver lif och död.

Nu kommo de i sina hvita linnerockar, sida vid sida — öfverläkaren till höger som alltid.

Redan i korridoren, där de kvinnliga konvalescenterna i sina omaka, missklädande dräkter slagit sig ner på sofforna eller hängde vid de af växter uppfyllda fönstren, ljusnade hvarje anlete, när de ginga förbi, allvarliga och tysta, upptagna endast af sitt kall.

Och i »salarna!» Huru vändes ej allas blickar emot dem, medan bleka kinder fingo en skynt af färg, matta ögon en flyktig glans och tyngda sinnen en minuts glädje!

Så länge doktorerna voro kvar i sjukrummet, varade också intresset för olyckskamraterna, ty alla örönnerver spändes för att uppfånga ordinationer, frågor och svar.

Sedan de försvunnit, försjönk hvar och en i sitt eget lidande, sina nyväckta förhoppningar, intressen och tankar, hvilka sistnämnda gällde hem, man, barn, föräldrar och anhöriga — eller kanske lika ofta penningfrågor, såsom dagspenningen och själfva platsen, som gick förlorad, om sjukdomen varade allt för länge, med mycket annat. Och så därtill dessa tusen och åter tusen dåraktiga, fåfänga tankar — gemensamma för alla människobarn — »tankar ej onda, ej goda — dem Herrer låter smälta likt flingans snö.»

På kanten till den bädd hon nyligen lämnat satt en gammal kvinna, iförd sina egna kläder. Bredvid henne i ett knyte lågo omsorgsfullt ordnade de tillhörigheter — litet eget linne och annat smått — hon fört med sig. Hon var utskrifven och skulle lämna sjukhuset samma förmiddag.

»Nå, hur känner gumman sig?» frågade öfverläkaren.

Tårar voro enda svaret.

»Är hon inte glad att vara så pass kry igen — tänk på, hur det var när hon först kom hit.»

»Jag får tacka så mycket,» svarade hon och räckte fram sin knotiga hand, »men jag hade så gärna velat komma till konvalescenthemmet, när jag inte får stanna här längre. Är det alldeles omöjligt?»

Det låg en så rörande ödmjuk bön i själfva tonfallet, att läkaren hade svårt att komma fram med svaret.

»Där är fullt, gumman lilla, och hennes säng behöfs här också. Var nu inte ledsen, hon är verkligen kryare än någon kunde hoppas, och när sommaren kommer, blir det ännu bättre.»

Ögonblicket därpå stodo läkarne vid en ung flickas bädd.

Om hon ej kunde kallas vacker, var det dock ett mer än vanligt behagligt ansikte med fin oval, skära rosor öfver ihåliga kinder och feberaktig glans i mörka, frågande sorgbundna ögon.

»Får jag inte komma upp snart?» var den blyga frågan, medan ögonen hängde fast vid öfverläkarens ansikte. Ett ovanligt vackert ansikte för resten, med mörkt hår och skägg. En ren kristustyp — åtminstone när hufvudet stack upp ur den hvita rocken.

»Det ska' vi inte tänka på ännu.»

Den snabba blick läkarne utbytte sines emellan såg hon ej.

»Men jag känner mig starkare, och plågorna äro inte så svåra.»

»Ja, det blir nog bättre, om vi bara håller oss stilla och har lite tålmod.»

Jag försöker, men det är så svårt. Kvinna bredvid mig jämrar sig så, och därborta yrar en annan. Allra svårast är det ändå, när de besökande komma för att hälsa på sina anhöriga.» Tårar kommo henne i ögonen. »Jag blir så trött, så trött!»

»Det kan inte hjälpas ännu; men om ett par dagar skall ni få flytta in i en sal, där det är lugnare. Adjö nu!»

Läkaren sträckte fram sin hand, som han eljes aldrig gjorde, och den omfattades lidelsefullt af spåda, fina fingrar, som aldrig formats till arbete och möda.

* * *

Den för besök afsedda förmiddagstimmen hade slagit, och kring hvarje bädd hade en eller flere personer tagit plats. Äkta män, mödrar, barn, syskon, anhöriga eller vänner till de sjuka.

Bredvid den gråtande gumman stod en kvinna i medelåldern, som skulle följa henne hem och bära hennes saker.

»Den Karin då, hon visste väl förut, att hon inte fick stanna här i evighet!»

»Jag får det aldrig så godt som här!»

»På sjukhuset? Du milde! Hellre än att komma hit vet jag inte hvad jag gjorde!»

»Aldrig se'n jag tjänade och hade mina goa platser, har jag haft det som nu. Jag har inte behöft bädda min säng ens.»

»Det va' något att tala om! Det dagsverket kan jag äta mig, om hon inte orkar.»

»Och ingenting har det kostat mig. Fru Pihl, som jag tjänade hos i femton år, har betalt mina sjuttiofem öre hvar eveliga dag — och det fast hon ger sitt årliga bidrag. — Det hade allt varit hårdt att behöfva ligga i frising.»

Vadstenaboden
Regeringsgatan 22
Låga, bestämda pris.
Vadstenaspetsar
ojämrförigt största lager,
lika billigt som å tillverkningsorten.
Norrköpings bomullsväfnader
i parti och minut.
Duktyger, Handdukar,
Lärfter
Regeringsg. 22
Låga, bestämda pris.
O. M. Carlning

Tandläkare dr Geo. Forssmans
Tandpulver. två slag. Tandpasta. Tandtinktur.

»Se så, lugna sig nu bara och gråt inte, för det ser så illa ut för folk. Det är som jag sagt — hon har det alldeles för bra.»

Det var Karin omöjligt att ej gråta, men hon teg, ty Britta skulle aldrig förstätt henne, och på nytt kommit fram med sitt retsamma: »hon ä' för fin på 'e och hare't bara för godt.»

Att göra jämförelser mellan hvad hon lämnade och hvad som låg framför henne kunde Karin emellertid ej underlåta.

Där hemma i hennes lilla kammare, inåt gården, kändes det alltid fuktigt och kallt, och sol hade hon endast en tid på högsommarn, då det blef alldeles för varmt i det lilla kyffet.

Giktbruten och förvärt som hon blifvit genom slit och släp i andras tjänst, hade hon så svårt att röra sig och böja den styfva ryggen, att hon mången gång underlät att göra upp eld eller skaffa det nödvändiga bara för att få sitta kvar i sin gamla länstol — en afdankad möbel från Pihlska hemmet.

Den årliga pension några af »hennes förra fruar» lämnade ville inte räcka till hyra, ved, mat och allt, men hon var så innerligt tacksam, att de gäfvö något. Det var minsann inte alla, som hade det som hon. Britta hade nog i grunden rätt.

Aflagda kläder fick hon också, emellanåt. Garneringar och bjäfs sprättades omsorgsfullt bort för att ej väcka allt för mycken afund, men aldrig trufdes hon rätt i dessa klädningar, vilkas snitt, tyg och färg ej passade henne.

Nu skulle hon hem till sitt igen — börja räkna styfrarna, frysa och knappa in på allt och sitta ensam med de tunga tankarna.» Britta är då intet passande sällskap,» det sade hon sig, »simplare i tal och sätt som hon blir för hvarje dag, hvilket ej är det ringaste att un-

dra på hos en som handlar med gammalt skräp, som det är en gåta att någon vill köpa eller ens se åt, och som dessutom aldrig sett skymten af hur det går till i finare hus.»

Det var just dessa ofrivilligt insupna fina voror, detta att äta godt, vara omgifven af förfining, lyx och rikedom, som satt sin prägel på den gamla tjänarinnan och kommit henne att finna sitt öde dubbelt tungt och sin kammare dubbelt mörk och otreflig.

På sjukhuset var det, som hade en fläkt af den gamla, goda tiden slagit emot henne. Här hade hon haft sällskap, värme, ljus, färdiglagad mat, uppässning och vänliga ord från läkarna och öfversköterskan ned till yngsta eleven.

När hon skulle dit, ängslade hon sig, spjånade emot af alla krafter och ville inte — och nu var det så svårt att gå därifrån...

* * *

Det ligger något egendomligt i de olika sätt, på hvilka människor sammanträffa här i världen. Ibland helt flyktigt, men så att det lämnar ett minne för lifvet. Ibland åter för längre tid, utan att hägkomsten sträcker sig öfver skiljmessans ögonblick.

Bland de besökande hade kommit en ung fru, hvilkens väsen och dräkt röjde uppfostran och goddag.

Allas ögon riktades också på henne, då hon blyg och tveksam — det var första gången hon besökte sjukhuset — frågade om någon visste, hvar jungfru Bemer låg. »Det skulle vara här i numro femton.»

(Forts.)

Iduns skollofskoloni.

Vi börja härmed redovisningen öfver hittills in-
flutna medel:

Iduns redaktion 100:—; J. W. Upsala 5:—; S. och L. Lund 20:—; S. L. M. 20:—; L. I. 25:—; Fru Caroline Wedberg Ystad 5:30:—; Ernst och Greta Sthlm 10:—; Barnvänner i Luleå 10:—; Från 4 syskon Borgstena 6:—; Fru Josefina Jacobson och Ellen S. Göteborg 5:—; Från skolbar-
nen i Halfås g. S. Elfvik 1:—; Fru Fausta Norr-
köping 5:—; Från Rudolfs och Georgs sparbössor
2:—; Kolonivänner i Kärrgrufvan 4:—; A. Du
Skellefteå 2:—; H. & L. W. 5:—; IIII Edsleskog
4:—; Mia H. Sala 3:—; Pa och Pu Falun 2:—;
Torsten och Dagny Skabersjö 2:—; —ff 1:50;
Lille Erik Malmö 1:—; Lille »Ni Peppenon» Up-
sala 1:—; Arvida 1:—; Moster 2:30; A S. Wis-
landa 2:—; Frida Andersson Sthlm 0:50; T. T.
Helsingborg 1:—; F. B. Sthlm 5:—; Y—a 1:—;
Lydia, Fanny och Anna 3:—; A. Friend of little
children 3 65; Caroline Fl—d 0:50; Farbror, Fast-
rarna och Anna 5:25; T. R. och A—d 2:—; Wen...
Eskilstuna 1:—; Summa kronör 268:—

Innehållsförteckning.

Ingeborg Larson i Tullus; af V. Hugo Wickström. (Med porträtt). — Vid pingstetid; poem af Anna Knutson. — Hand-
arbetets ornamentik; några ord för dagen af Theodor Lind-
blom. — Lefnadsregler; af Ellen Bergström. — Den vackraste;
skiss af Mathilda Langlet. — Stor literär pristädning för Iduns
rombibliotek. — Marie Sophie Schwartz. (Med porträtt).
— Från Iduns läsekreter: Än en gång hushållsinköp; af Skän-
ska i Småland. — »Man bör aldrig ge ut så mycket som man
får in». — Ur notisboken. — Teater och musik. — Sjukhus-
interiorer; skisserade af Wilma Lindhé. — Redovisning. —
Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Till mig dig vänd, när dig »krämpor»
hota,
Af hvad för slag de än vara må,
Jag kan dem »alle zusammen» bota,
Det kan så säkert du lita på!
Med mig du alltid så lugn kan vara
Och lefva lycklig i världen här,
Och uti gengäld begär jag bara
Din tro och tillit: det billigt är!

När två till nio du har adderat,
Det antal typer; jag har, du får.
Se så, nu har jag mig presenterat,
Så godt jag kan eller jag förstår. —
Dock vet du än ej, hvem jag månd'
vara,
Ett råd jag gifva dig vill, min vän:
Mig sök i småordens långa skara,
Där säkert du känner mig igen!

Gif först mig namn på nyttig krydda.
En liten tingest till prydnad blott.
Hvad finns såväl uppå slott som hydda?
Hvad än är långt och än kort och godt.
Hvad utan make har intet värde.
Hvad i musiken dig gör besvär.
Hvad hörs, där munterhet är på färde?
Ett djur, som fredligt och nyttigt är.
Hvad ganska ofta du kan få höra.
En mö i fordomtid, ung och skön.
Hur du ju alltid väl bör dig föra.
Hvad skall du vänta uppå din bön?
Hvad mången plär uti smaken falla.
En stad i Sverige du finner lätt,
Som ingalunda man stor kan kalla.
Ett djur så renligt och fint och nätt.
Hvad än så hårdt och än tupt kan
vara.
Figur som icke just fager är.

En ort dit många ju pläga fara
Att söka hälsa och lindring där.
Två träd — ett mått — vackert namn
på flicka.

Hvad dig i lifsfara störta kan.
Hvarmed du alla sig böra skicka.
Ur bibeln sedan mig nämn en man.
En ö, du finner uti Europa,
Och så bevis uppå flit och id.
Hvad ett plus 2 plägar bli tillhopa,
Så raka motsatsen säg till frid.
Hvarför man bör sig så noga vakta.
En man, som sagan dig måler om.
Hvad många människor eftertrakta.
Hvad förde fartyget, när det kom?
En liten sak, som plär nyttig vara.
Med hvem du måste ju räkna släkt.
Hvad plär väl alltid en barnaskara?
En liten en, uti simpel dräkt,
Som dock så skönt hörs i skogen sjunga.
Hvad du begagna får allt ibland.
Hvem fordom syntes i rynden ljunga.
Hvad ser du stundom väl stå vid strand?
Hvad ingen människa önskar blifva.
En man, som ofta i fara är.
Hvad på dig själf du bör noga gifva.
Hvad är förenadt med stort besvär?
Hur bör väl vara en fönsterruta?
Se'n säg till sist annat ord för skäl.
För denna gången jag nu skall sluta,
Och därför bjuder jag dig farväl!

»Adi».

Ifyllningsgåta.

1				e			
2			a				
3			h				
4		t					
5			n				
6			d				
7				n			
8						f	

1) En fasa för alla, 2) en veten-
skap, 3) stad i Danmark, 4) hvad prä-
sterna studera, 5) hvad den var, som
lät begrava sin hustru, 6) transport-
medel, 7) statsanslag, 8) en af århun-
dradets förnämsta uppfinningar.
Begynnelsebokstäfverna bilda nam-
net på ett farvatten, slutbokstäfverna
på därstädes befintligt skär.

Trio.

Charad.

Mitt första gubben en gång var,
Fast nu blott minnet finnes kvar.
Och minus s han som mitt andra
Har lifvets långa väg fått vandra.
Nog sitt mitt tredje mången har
Försäkradt för sin ålders da'r.
Och tusen finns, som gladt mitt hela
Vill byta bort, det kan ej fela.

Draba Verna.

Geografisk aritmogryf.

1	2	3	4	5	2	6	7
8	9	1	10	11	10	4	10
3	12	13	5	7	2	4	14
6	10	1	3	10	14	2	3
12	3	10	15	10	14	14	12
4	2	15	16	2	3	2	14

Orden äro: 1) Ö i Östersjön, 2) stad
i Medien, 3) stad i Amerika, 4) halfö
i dito, 5) flod i Asien, 6) stad i Ryss-
land.
Begynnelse- och slutbokstäfver, upp-
ifrån och ned, bilda två europeiska
hufvudstäder.

John.

Bokstafsgåta.

Om följande bokstäfver rätt samman-
sättas, bildas 11 ord, hvilkas begynnel-

sebokstäfver utgöra namnet på en känd
svensk, nu lefvande författare samt
slutbokstäfverna namnet på en afiden
svensk skald: 2 a, 2 b, 1 c, 4 d, 10
e, 4 g, 1 h, 6 i, 3 l, 9 n, 6 r, 2 s,
1 t, 2 u, 2 ö.

Orden äro: 1) Ett andeväsen, 2) ett
tyg, 3) dansk skald och författare, 4)
ett gift, 5) en historiskt ryktbar kvin-
na, 6) ett ritmaterial, 7) en schweizisk
kanton, 8) en fattigdomens följeslagare,
9) en oemotståndlig makt, 10) gammalt
svenskt konunganamn, 11) individ af
en folkras.

Draba Verna.

Lösningar.

Charaden: Farsot.

Tilläggs gåtor: Pi, pil, pilt, split, spilta,
pastij.

Aritmogryfen: 1) Erikstad, 2) Mathilda, 3)
Illinois, 4) Levanten, 5) Iravaddi, 6) Eisen-
nach, 7) Flandern, 8) lejonap, 9) ypperlig, 10)
Gotthard, 11) Alicante, 12) Röstånga, 13) En-
köping, 14) Carolina, 15) Andrarum, 16) Ro-
merige, 17) Laodicea, 18) Escorial, 19) Nim-
wegen — Emilie Flygare Carlén.

Prokopen: Sveko,
veko,
eko,
ko.

Diamantgåtan: S
b e d
B a b e l
S e b u l o n
d e l a t
L o t
n

Literära förvandlingsgåtan: Norrland, I
narrkäpa, Cederborgh, Alfihild Agrell, Nyårs-
sång, Det ädlas seger, Elgskyttarne, Rosen på
Tistelön. Nicander — Dahlgren.

Sifferlogogryfen: Tand, mat, dit, tia, nit,
mana, tam — diamant.

PICOTS TVÄTTPULVER

»Lessive
Phenix»

Öfverträffar alla andra tvättmedel!

Klorfritt!
Praktiskt!
Billigt!

25 guldmedaljer

Säljes i 1/4-, 1/2- och 1-kilo-paket med beskrifning å hvarje paket.
Representant för Sverige: Carl R. Matton, Stockholm.

Talrika ombud i landsorten.